

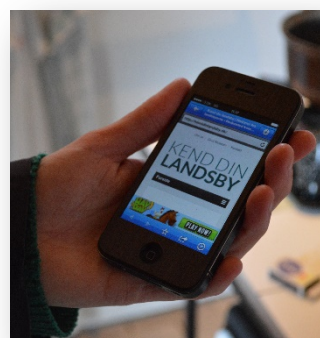
# KEND DIN LANDSBY



Ansøgning til  
Hedensted Kommunes  
Lokal Udviklings Pulje

Glud Museum

25. april 2014



## RESUMÉ:

---



Projektet **Kend din landsby** er udviklet af Glud Museum – det østjyske landsbymuseum.

Kend din landsbys natur/kulturvejleder bringer formidlingen ud i landsbyerne og naturen omkring dem. Der sættes fokus på vores kulturarv og hvad vi kan bruge den til.

Projektets delmål er udformet, så de går på tværs af generationer og befolkningsgrupper:

- *"Mød historien på turen"* - ny mobil teknologi i formidlingen
- *"Bakkedalsture"* - inviterer familien Turist på ture med oplevelsesøkonomi
- *"Fra hede til hav"* - kulturmiljøer og samfundsmæssige udfordringer
- *"KOM UD OG LÆR!"* – kulturarven som lærer og inspirator
- *"Erindringsture"* - med demente ud på landet og ind i erindringen
- *"Landsbyen face to face"* – på tur med facebook vennerne
- *"Formidling af resultater"* - vidensdeling på tværs af lokalområder og kommuner

## FORMÅL:

---



**Hedenstederne**, Hedensted kommunes landsbyer og det åbne land omkring dem, bærer sporene af vores kulturarv, med et stort potentiale for gode og spændende oplevelser her og nu og inspiration til fremtidens landsby.

**Kend din landsby** ønsker at være en aktiv deltager i branding af Hedenstederne, som attraktive steder for bosætning og etablering af erhverv.

**Kend din landsby** sætter fokus på Hedenstedernes historie, kulturmiljøer og natur, øger kendskabet til lokalområdernes egenart og afsøger mulighederne for at udnytte potentialet.

I et tæt samarbejde med lokale netværk og ved hjælp af ny teknologi bringer vi formidlingen ud til landsbyerne og gør den nærværende og aktiverende.

Det øgede kendskab til landsbyens naturgrundlag og historiske udvikling gør hverdagen rigere, giver identitet og skaber tilhørsforhold. Der skabes grobund for innovation og engagement i landsbyens liv, natur og fremtid.

**Kend din landsby** vil ramme bredt og arbejder aktivt på at bringe forskellige grupper sammen i flere af projektets delmål, så trygheden og fællesskabet i lokalområdet udvikles.

Skolerne åbnes mod det omgivende samfund, så de ældre bærer kulturen videre til børnene og børnene ser med nye øjne på formidling og innovation.

**Hedenstedernes** kulturarv og –miljø skal på ”landkortet” i platforme som Wikipedia, Historisk Atlas og Digitale tråde, og dette kan ske i et samarbejde med bl.a. lokalarkiver og skoler.

**www.kenddinlandsby.dk** bliver portalen og samlingsstedet for Hedenstedernes digitale historieformidling. Her hentes landsbyfortællinger, mobile turfoldere, hjælp til formidling og undervisningsmateriale.

Nye eller potentielle tilflyttere får nem adgang til oplysninger om stedets kultur- og naturhistorie og forslag til oplevelser i de nære omgivelser.

Turister guides på alternative ruter rundt i kommunen og møder oplevelsesøkonomiens iværksættere og lokale specialprodukter.

Projekt Kend din landsby ønsker at ansætte en natur/kulturvejleder til at gennemføre projektet over en periode på 3 år. Det er vort håb, at projektet vil vise sit værd og at det uadventede engagement og samarbejdet med landsbyernes forskellige aktører bliver en fast del af Glud Museum i fremtiden.

Med Jens Kjær Jørgensen, uddannet biolog, opvokset i området, og mange års erfaring med lokalhistorisk arbejde, har vi den rette person til at løfte opgaven.

# PROJEKTANSVARLIGE

---



**Ansøger:**

Ansøgende forening:  
Glud Museum  
Museumsvej 44  
7130 Juelsminde

CVR-nummer: 23278219

v/ Museumsleder Rasmus Kreth  
Telefon 75 68 30 83  
E-mail: [post@gludmuseum.dk](mailto:post@gludmuseum.dk)

**Projektleder:**

Natur/kulturvejleder  
Jens Kjær Jørgensen  
Telefon 42 67 43 13  
E-mail: [jk@gludmuseum.dk](mailto:jk@gludmuseum.dk)  
[www.kenddinlandsby.dk](http://www.kenddinlandsby.dk)

# GLUD MUSEUM

Glud Museum - "det østjyske landsbymuseum" - er et foreningsejet, statsanerkendt, kulturhistorisk museum.

Siden starten i 1912 har museet opnået en meget fin placering i det danske museumslandskab.

Det er et frilandsmuseum med historiske bygninger og konceptet er – kort formuleret – at indrette og formidle en typisk østjysk landsby fra år 1700 til i dag. Museet udvikles gennem fortsat udbygning med boliger og bygninger fra østjyske landsbyer og ved at udviske grænsen mellem museet og landsbyen Glud.

Vi ønsker at formidle den østjyske landsbys historie bredest muligt gennem en fortsat udvikling af formidlingsformer. På museet prioriteres en høj faglighed i formidlingen og alsidigheden sikres gennem skoletjeneste, særudstillinger, temadage, guidede busture og arbejdende værksteder.

Formidling af historien efter 1945 skal foregå ved at tilføre museet en række boliger og bygninger, som er fra østjyske landsbyer, og som er repræsentative for perioden. Et succeskriterium på dette arbejde er at udviske grænsen mellem landsbymuseets område og landsbyen Glud.

Hedensted kommune rummer mange landsbyer med en spændende historie. Disse historier vil museet gerne formidle ude i de enkelte landsbyer. Hermed vil historisk formidling blive udbredt til grupper, der ellers ikke besøger museet.

Formidlingen vil bidrage til at gøre landsbyerne til et bedre sted at bo. Dette arbejde skal i videst muligt omfang foregå i et bredt samarbejde med lokalråd, lokalarkiver, biblioteker, erhvervsliv, foreninger og borgere i kommunen.



# BAGGRUND FOR PROJEKTET

---



Livet i landdistrikterne rummer store, velkendte udfordringer i disse år. Samtidig er der et stort potentiale i kulturmiljøerne, bygninger og natur, som igen kan gøre områderne attraktive for bosætning og etablering af erhverv.

## **Formidling er vigtig**

For at sætte pris på værdierne i landdistrikterne skal man kende til dem – og derfor er formidlingen et vigtigt indsatsområde med store muligheder. Viden om historien og naturen kan være den fælles ramme, som giver borgerne i landsbyen et fællesskab, noget at tale om, noget at arbejde sammen om, noget at være stolte af.

Viden om lokalområdernes egenart kan give inspiration til udvikling af stedets oplevelsesøkonomi og specielle nicheprodukter.

Aktiviteter skaber omtale og vidensdeling på tværs af kommunen. Nye netværk kan opstå om fælles markedsføring og samarbejde om fx markedsdage o. lign.

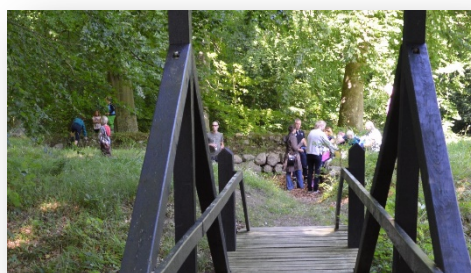
Markedsføringen vil også rette sig udad mod turister og andre besøgende, som får et øget kendskab til områdets mange kvaliteter og muligheder.

# PROJEKTETS RELEVANS OG FOKUSOMRÅDE

**Kend din landsby** vil gerne gå nye veje og afprøve nye idéer, som understøtter Hedenstedernes branding strategi og Glud Museums vision og målsætning.

Af tiltag der kan bidrage til udviklingen af lokalområderne vil vi især pege de tværgående aktiviteter, der ligger i:

**MØD HISTORIEN PÅ TUREN** – i et samarbejde på tværs af kommunen mellem Kend din landsby, lokalråd og lokalarkiver udvikles formidlingen af Hedenstedernes kultur- og naturværdier. Frivillige kræfter mobiliseres bl.a. gennem **LANDSBYEN FACE TO FACE**



**BAKKEDALSTURE** – hvor Kend din landsby i formidlingen af natur- og kulturhistorie samarbejder med lokale iværksættere om at markedsføre oplevelsesøkonomien og give turister og andre på tur gode oplevelser.

**KOM UD OG LÆR!** – med idéer til skolernes understøttende undervisning og natur/ kulturvejlederen, hvor skolen åbnes mod det omgivende samfund og skaber kontakt mellem generationer og samfundsgrupper.



**KENDDINLANDSBY.DK** – som portal for ture til kulturmiljøer og naturperler, historiefortælling, og oplevelsesøkonomi i landsbyerne – og med "værktøjskasse" og baggrundsmateriale for skoler og lokalarkiver.



## 1 DELMÅL: MØD HISTORIEN PÅ TUREN – NY TEKNOLOGI I FORMIDLINGEN

---



**Kend din landsby** er udsprunget af idéen om formidling på stedet, hvor historien har udspillet sig ved hjælp af QR-koder. Kend din landsby placerer, i foråret 2014, ca. 50 QR-koder med lokalhistorie i 4 landsbyer.

I dette delmål ønsker vi at fortsætte den digitale formidling i landsbyerne - hovedsageligt baseret på frivilligt, lokalt engagement – men også at videreudvikle idéen, så formidlingen fornyes og følger med udviklingen på IT-området.

Natur/kulturvejlederen skal fungere som inspirator og vejleder for lokalarkiver, skoler, turistbureau og andre interesserede, så den mobile formidling fortsat udnyttes i et aktivt udeliv. Natur/kulturvejlederen skal også være medudvikler i arbejdet med finde nye veje i den digitale formidling.

### Aktiviteter:

- Formidling af erfaringer og fremstilling vejledninger, video tutorials o.lign. til "værktøjskassen" på Kend din landsbys hjemmeside
- Workshop på Glud Museum – hjælp til selvhjælp for lokale ildsjæle
- Netværk med IT-interesserede om videreudvikling af mobil formidling
- Formidling af resultater via bl.a. Sammenslutningen af lokalarkiver og Kulturhistorisk Netværk.

### Resultater:

Interesserede naturvejledere, lærere, lokalarkiver mv. kan læse om vores erfaringer og finde vejledning på hjemmesiden.

Lokale aktører kan få hjælp til at formidle lokalt og mobilt ved hjælp af QR-koder, Google maps, GPS mv. Arbejdet understøtter de andre delmål og sikrer at disse udvikler sig i takt med udvikling af ny teknologi.

Kend din landsby følger udviklingen og deltager med idéer og tests.

Resultaterne spredes hurtigt, så vi kan lære af hinanden og udvikle formidlingen.

**Målgrupper:** Lokalarkiver – skoler – idrætsforeninger - motionister - turistbureau - erhvervsliv

**Samarbejdspartnere:** Lokalarkiver – skoler – turistbureau – erhvervsliv - IT-udvikler

## 2 DELMÅL: BAKKEDALSTURE – OPLEVELSESØKONOMI PÅ LANDET



Ny teknologi – mobilkort og GPS – viser turister, vandrere, cyklister og søndagsbilister hen til natur- og kulturoplevelser i området. Ture og information følges mobilt på Kend din landsbys hjemmeside eller Endomondo. Undervejs gøres opmærksom på lokale tilbud som gårdbutikker, landcaféer, spisesteder, overnatningsmuligheder, shelters, o. lign.

### Aktiviteter:

- a. Kontakt til turistkontor for idéer og planlægning.
- b. Kontakt til foreninger - idræt, natur, landbrug, o.lign.
- c. Kontakt til erhverv - gårdbutikker, gårdferier, landcafeer o.lign.
- d. Udarbejdelse af ruter, som f.eks.:
  - I Bonderøvens fodspor - Follow the farmer
  - Vikingeland - Once we were Vikings
  - Sagn og kæmpegrave - Kings and legends
  - Sikke en udsigt - What a view
  - En Tørvethriller - Hidden in the dark



### Resultater:

Undersøge markedet og muligheden for samarbejde.

Samarbejde om at gøre turene interessante for forskellige grupper og udvikling af idéer, der kan få turisterne til at bevæge sig ind i landet.

Opdyrke den gensidige interesse i at folk kommer ud på landet og besøger landbyer og natur.

Samarbejde om udvikling af tiltag, hvor formidling kan indgå – og skabe en god dialog mellem bruge og ejere af naturen.

Natur/kulturvejlederen får et indgående kendskab til kommunen og værdifulde kontakter.

Folk motiveres til at bevæge sig rundt i området og få gode oplevelser. Turisterne lokkes ind i landet og får øjnene op for nye steder - de stopper op og finder Visakortet frem.

**Målgrupper:** Populært stof, der skal ramme bredt: Turister og andre på tur.

**Samarbejdspartnere:** Turistforening - lokalarkiver - lokalråd – lokale iværksættere - idrætsforeninger – motionister

### 3 DELMÅL: FRA HEDE TIL HAV – TIL FODS FRA VEST TIL ØST

---



Glud Museum ligger i Hedensted kommune, der historisk og landskabsmæssigt er delt på midten - ca. der hvor E45 løber i dag.

Vi bevæger os gennem storkommunen, på natur- og byvandring, der retter sig mod et større fælles kendskab til natur og kulturmiljøer.

Den store variation i landskabet, skovene, de forskellige landsbysamfund og kulturmiljøer, byder på mange muligheder for udendørs oplevelser, der i højere grad kunne udnyttes af borgerne.

#### **Aktiviteter**

Vandring – der omhandler f.eks.:

- a. Heden og Hærvejen, enestegårde, sandjord, får og uld
- b. På kanten af kær: moser og tørv, krige og køer. Randbygden.
- c. Slettebygden med stjerneudskiftningen og velbevarede landsbyer.
- d. Skovbygden, udflytterne, der indtog nyt land.
- e. De tunge, fede jorde. Stude, smør og velstand.
- f. Herregårdene i kystskovene.
- g. Kystforland med fisker og husmand

#### **Resultater:**

Borgerne får et større kendskab til kommunens landskaber, landsbyernes historiske udvikling og specielle kulturmiljøer. På tværs af gamle kommuneskel og vaner vandrer vi sammen og opnår en følelse af fællesskab.

Natur- og kulturforvaltning bliver nærværende og engagementet øges.

Natur/kulturvejlederen får et indgående kendskab til kommunens natur og kulturmiljøer. Et kendskab, der skal bruges til udviklingen af nye spændende tiltag.

**Målgrupper:** Voksne med lyst til frisk luft og viden om området historie og natur.

**Samarbejdspartnere:** Lokalarkiver - lokalråd - erhvervsforening – landboforening – facebookbrugere

#### 4 DELMÅL: KOM UD OG LÆR! – NATUREN OG LANDSBYEN SOM GRØNT KLASSEVÆRELSE

---

Fra Arilds tid har landsbyliv været lig med aktivt udeliv for børn og voksne. Markerne, naturen, arbejdet og legekammeraterne var lige uden for døren – og det var svært at holde børnene inde.

I dag er det anderledes af grunde vi alle kender. Det er blevet sværere at komme ud og nemmere at blive inde – på arbejdet, i skolen og i fritiden.



**Kend din landsby** vil genoplive landsbyens udeliv, så skolebørnene igen kommer ud og bruger landsbyen og naturen omkring den.

Vi kalder vores idé "**KOM UD OG LÆR!**" - en idé, der indeholder:

- understøttende undervisning
- mere motion og bevægelse
- en åben skole

**KOM UD OG LÆR!** er nyskabende natur/kulturformidling, der kombinerer formidling i det fri med tværfaglig undervisning og ny IT-teknologi.

Vi vil tilbyde skolerne **KOM UD OG LÆR! – pakker**, hvor børnene på ture i nærområdet samler viden og materiale, der arbejdes videre med kreativt og digitalt - i samarbejde med "Kend din landsby"s natur/kulturvejleder, hjemmeside og facebook.



Gennem kontakt til lokale borgere – ældre, håndværkere, landmænd, osv. – får børnene adgang til landsbyen og landskabet omkring den. Nutidens landsby og sporene af den historiske og teknologiske udvikling undersøges og bruges som udgangspunkt for undervisningen.

### **Aktiviteter (se også Bilag A: KOM UD OG LÆR – et tilbud...):**

- a. Kontakt til lokale - beboere, erhvervsdrivende, landmænd, lokalarkiv – som eleverne kan besøge, interviewe mv.
- b. Guidede vandreture med natur/kulturvejlederen, der giver oplevelser og materiale (foto, film, tegninger, plantemateriale, mv.) eleverne selv arbejder videre med.
- c. Eleverne formidler deres arbejder via f.eks. lokalt opsatte QR-koder, skoletube, Wikipedia og Historisk Atlas.
- d. Eleverne bruger deres arbejder innovativt og deler viden på tværs af kommunens skoler på den årlige INNOVATIONS-DAG.

### **Resultater:**

Skolen åbner sig mod det omgivende samfund og skaber kontakter, der kan fremme forståelsen mellem by og land – ejere og friluftsbbrugere.

Undervisningen flytter udenfor i den friske luft. Landsbyen og naturen omkring den bliver "Det grønne klasseværelse", som eleverne kan vende tilbage til i årets løb.

Gennem hele skoleforløbet kan børnene bevæge sig i kendte omgivelser og lære nyt, der er afpasset til deres trinmål. Kendskab til den lokale natur og historie vil give børnene et tilhørsforhold, identitet og fællesskabsfølelse.

Skolebørnene bearbejder og deler den erhvervede viden ved hjælp af ny teknologi og metoder – og gennem aktivt brug af mobiltelefon, ipad, skoletube og Kend din landsbys hjemmeside, træner de IT, digital billedbehandling, videoproduktion, QR-koder mv.

Børnene – og deres forældre – tænker nye tanker om landsbyernes fremtid. Tankerne deles med andre på tværs af kommunen.

**Målgruppe:** Skolebørn

### **Samarbejdspartnere:**

Skoler – Glud Museums øvrige ansatte - lokalarkiver – lokale borgere – erhvervslivet – lokale museer og samlinger



## 5 DELMÅL: LANDSBYEN FACE TO FACE – MED VENNERNE PÅ TUR



En stærkt stigende interesse for lokalhistorie på facebooksider som Juelsminde og omegn, Lokalhistorie Aale Sogn, Glud og omegn m.fl. giver mulighed for nye kontakter og netværk. Lokalhistorien debatteres ivrigt på disse sider og motivationen vil være stor for at komme ud og opleve steder, der har været omtalt og vist gamle billeder fra. En dialog med de aktive brugere af facebook inspirerer og igangsætter nye aktiviteter. Der arrangeres ture i landsbyerne og facebook udnyttes aktivt som lokalarkivernes forlængede arm.

### **Aktiviteter**

- Facebook-steder: Mød landsbyen face to face. Besøge steder, der har givet anledning til kommentarer og debat på facebook sider med lokalhistorisk vinkel.
- Fremme nye fællesskaber, som fx lokalarkiv/facebookbruger. Vennerne på facebook finder historierne frem fra kommodeskuffen.
- Kend din landsbys facebook informerer om nye tiltag, nyt baggrundstof på hjemmesiden, nyt materiale til skolerne osv.
- Baggrundsviden om landskabernes opståen, landsbyernes udvikling, områdets natur lægges på Kend din landsbys hjemmeside og promoveres på facebook.

### **Resultater:**

Kontakt via facebook på sider som Juelsminde og omegn motiverer til at besøge steder der diskuteres på siden. Vi kommer op af sofaen og ud i den friske luft. Lokalhistorien gøres nærværende og der skabes kontakt til folk med interesse for og kendskab til landsbyerne. Ny viden kommer frem og deles.

Materialer (fotos, dokumenter mv.) indsamles til lokalarkiverne og museet.

Interesserede kan hente yderligere baggrundstof om landskaberne, den lokale natur, landsbyerne udvikling, kulturmiljøer. Alt skal være nærværende med lokale eksempler.

**Målgrupper:** Facebookbrugere - fra PC til den friske luft og retur.

**Samarbejdspartnere:** Facebookbrugere – lokalarkiver - museer

## Projektets forskellige faser – Grovskitse over projektperioden

2014	Efterår	Inden projektet går i gang samarbejder Kend din landsby allerede i år med skoler og lokalarkiver om at levendegøre historien via QR-koder placeret i flere landsbyer i Hedensted kommune. Etablering af netværk og planlægning af aktiviteter
2015	Forår	Etablering af netværk og planlægning af aktiviteter Udeskoler: <i>KOM UD OG LÆR!</i> - går i gang på skolerne IT-Workshop: <i>Mød historien på turen</i>
	Sommer	Indsamling af materiale til <i>Bakkedalsture</i> og <i>Fra hede til hav</i> By- og naturvandring: <i>Landsbyen face to face</i> går i gang
	Efterår	By- og naturvandring: <i>Erindringsture</i> går i gang Udeskoler: <i>KOM UD OG LÆR!</i> - på flere skoler Evaluering
2016	Forår	Planlægning af aktiviteter IT-Workshop: <i>Mød historien på turen</i> By- og naturvandring: <i>Fra Hede til hav</i> går i gang Udeskoler: <i>KOM UD OG LÆR!</i> - på flere skoler By- og naturvandring: <i>Erindringsture</i>
	Sommer	Fælles Innovationsdag for fx 5./6./7.-klasser fra flere skoler Oplevelsesøkonomi: <i>Bakkedalsture</i> starter By- og naturvandring: <i>Landsbyen face to face</i>
	Efterår	Udeskoler: <i>KOM UD OG LÆR!</i> - på flere skoler By- og naturvandring: <i>Fra Hede til hav</i> By- og naturvandring: <i>Erindringsture</i> Evaluering
2017	Forår	Planlægning af aktiviteter IT-Workshop: <i>Mød historien på turen</i> Udeskoler: <i>KOM UD OG LÆR!</i> - på flere skoler By- og naturvandring: <i>Fra Hede til hav</i> By- og naturvandring: <i>Erindringsture</i>
	Sommer	Fælles Innovationsdag for fx 5./6./7.-klasser fra flere skoler Oplevelsesøkonomi: <i>Bakkedalsture</i> By- og naturvandring: <i>Landsbyen face to face</i>
	Efterår	Seminar for samarbejdspartnere / Evaluering Formidling af resultater regionalt og nationalt

# DELTAGERE I PROJEKTET

---

Projektets samarbejdspartnere er angivet under de enkelte delmål.

En række lokalråd og lokalarkiver deltager allerede nu i Kend din landsbys projekt med formidling via QR-koder og ønsker at fortsætte dette samarbejde. Det drejer sig om Aale, Glud, Hedensted, Rårup, Hornsyld, Barrit, Stouby, Stenderup, Bjerre

Aale-Hjortsvang Børneby og Glud Skole deltager også i år - og ser mange muligheder i Kend din landsby og KOM UD OG LÆR!

Det er tanken, at projektet skal nå ud i alle kommunens landsbyer og vi har kun talt med et lille udsnit af de potentielle deltagere, men dem vi har talt med om projektet har alle givet positive tilsagn.

Det drejer sig om:

Hjortsvang Museum, Uldum Mølle, Juelsminde Havnemuseum,

Juelsminde Skole,

Juelsminde-Klakring Lokalarkiv,

Juelsminde Turistforening, Juelsminde Erhvervsforening, Juelsminde Handelstandsforening

Østjysk Landboforening v/Landmand Ole Jespersen

For flere lokalområder er der yderligere en lang række kontakter til lokale beboere med forskellige ressourcer (landmænd, skovejere, håndværkere, præster m.fl.).

Uden for kommunen har vi bl.a. samarbejde med:

Spor i landskabet v/Projektleder Katrine Lyngenbo

Netværkskoordinator Ulla Kjær Kaspersen, Skoletjenestenetværk

Medarbejdere ved Det Nationale Videncenter for historie og kulturarvsformidling, Jelling

Kulturhistorisk Netværk, Naturvejlederforeningen



**Vedlagt:** Bilag 1: Budget og finansiering

Bilag 2: KOM UD OG LÆR !

## Budget - Kend din landsby 01.10.2014 - 01.10.2017

### Ansøger og projekt

Museets/foreningens navn:

Glud Museum

CVR nr.:

23278219

Projekttitel:

Kend din landsby

Puljenavn:

Lokal Udviklings Pulje

### Budget

Udgifter over 3 år	Udgifter total
Lønudgifter	1.473.000
Oversættelsesarbejde	15.000
IT/web assistance	30.000
Materialer, software m.m.	30.000
Rejseomkostninger, transport	9.000
Formidling, information, undervisningsmateriale	30.000
Trykning af brochurer, rapport, præsentationsmateriale m.m.	30.000
Annoncering	15.000
Hjemmeside	3.000
Opsætning af QR skilte, pæle m.m.	15.000
Innovationsdage, workshops, seminarer m.m.	30.000
Revision	5.000
Andet	10.000
<b>Total</b>	<b>1.695.000</b>

Samlet budget 1.695.000

Heraf søges støtte fra Lokal Udviklings Pulje 847.500

#### Anden ekstern finansiering:

Friluftsrådet, løntilskud 660.000

Andet, Undervisningsafdelingen 187.500

Samlet finansiering 1.695.000